

Sygn. akt VII U 1322/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 listopada 2017 r. w Warszawie

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 12 lipca 2017 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od A. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 1322/17

UZASADNIENIE

A. M. złożył w dniu 31 sierpnia 2017r. odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 lipca 2017r. nr (...), stwierdzającej, że podlega ona obowiązkowo ubezpieczeniom/u emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia 1 czerwca 2017r. Natomiast nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom/u emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od dnia 4 listopada 2015r. do dnia 31 maja 2017r.

W uzasadnieniu odwołania, pełnomocnik ubezpieczonej wskazał, iż nie zgadza się z decyzją organu rentowego w powyższym zakresie. Zaznaczył, iż obecnie przyjmuje się, że prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług jak w i okresach wykonywania innych czynności (przygotowawczych) związanych z tą działalnością, np. poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń i reklam, rekrutacja pracowników, załatwianie spraw urzędowych, kupowanie materiałów. Wszystkie te czynności pozostają bowiem w ścisłym związku z prowadzeniem firmy, gdyż zmierzają do stworzenia warunków do jej wykonywania. Dodatkowo wskazał, iż fakt, że działalność we wskazanym okresie nie generowała przychodów ani kosztów, na którą to okoliczność w uzasadnieniu powołuje się ZUS nie powinno mieć znaczenia bowiem prowadzenie działalności gospodarczej nie jest równoznaczne z osiąganiem dochodów. Nawet jeżeli pozarolnicza działalność jest

prowadzona ze stratą, osoba ją wykonująca podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych. Wynika to z faktu, że działalność gospodarcza jest związana z ponoszeniem przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego.

Mając na uwadze powyższe pełnomocnik wskazał, iż ZUS wydając przedmiotową decyzję w żadnym wypadku nie wziął pod uwagę powoływanej przez odwołującą okoliczności prowadzenia przez nią czynności przygotowawczych.

Odwołująca w dalszym ciągu próbowała sprzedawać odzież, która pozostała jej z sklepu stacjonarnego, gotowa była także zamawiać konkretne egzemplarze dla nowych klientów, jednak działalność ta nie przynosiła dochodu. Ubezpieczona miała także zamiar otworzyć sklep z odzieżą używaną i w tym celu podejmowała następujące kroki : prowadziła negocjacje ze świadkiem D. S. mające na celu zawiązanie spółki, zlecała reklamę i utworzenie strony internetowej, teść W. M. miał udzielić jej na ten cel pożyczki. Ostatecznie jednak do otwarcia ww. sklepu nie doszło.

Pełnomocnik odwołującej ponadto wskazał, że odwołująca ukończyła szkołę zawodową z tytułem technik usług kosmetycznych i podejmowała kroki celem zmiany przedmiotu działalności gospodarczej tj. planowała zapisać się na kurs robienia makijażu permanentnego, jednak z uwagi na chorobę dzieci, nie przyniosło to rezultatów, nadto przyglądała się pracy w salonie kosmetycznym w zakresie makijażu permanentnego, ostatecznie zleciła druk i zapłaciła za wizytówki (...)Odwołująca się nadto odpowiadała na liczne oferty współpracy np. w zakresie przedłużenia rzęs czy w firmie zajmującej się roszczeniami odszkodowawczymi, jak również poszukiwała dodatkowych szkoleń np. doszkolenia techniki (...)

W związku z powyższym pełnomocnik ubezpieczonej wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, iż A. M. w okresie od dnia 4 listopada 2015r. do dnia 31 maja 2017r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom/u emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, a także o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków oraz załączonych do niniejszego odwołania dokumentów (odwołanie,k.2-36 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i wyceny przedsiębiorstw na okoliczność sytuacji majątkowej A. M..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, iż przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia obowiązku podlegania przez A. M. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresach od 04 listopada 2015r. do 30 listopada 2015r., w dniu 17 lipca 2016r., od 6 stycznia 2017r. do 8 stycznia 2017r.,od 25 lutego 2017r. do 02 marca2017r.,od17marca2017r.do 23 kwietnia2017r. oraz od 31 maja 2017r.

Na podstawie uzyskanych wyjaśnień organ rentowy ustalił, że Płatnik składek od 1 czerwca 2017r. współpracuje z (...) Sp. z o.o. W dniu 1 czerwca 2017r. została podpisana umowa agencyjna pomiędzy (...) Sp. z o.o. a A. M., prowadzącą działalność gospodarczą (...).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że toku postępowania wyjaśniającego ubezpieczona nie przedłożyła dowodów świadczących o prowadzeniu działalności gospodarczej w okresach od 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. Zgodnie z pismem Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. ustalono, że w zeznaniu PIT-28 składanym przez podatników opłacających zryczałtowany podatek od przychodów za lata 2015-2016 A. M. nie wykazała żadnego przychodu. Płatnik składek wskazała, że w okresie od 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. działalność nie generowała przychodów ani kosztów. A. M. wyjaśniała, że ww. okresach podejmowała działania mające na celu zmianę dotychczasowego przedmiotu działalności, czego efektem jest podpisana od 1 czerwca 2017 r. umowa agencyjna z (...) Sp. z o.o.,

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że A. M. bazowała jedynie na tytule do ubezpieczeń jaki powstał w okresie od 2 kwietnia 2012r. do 29 kwietnia 2014r. (od 30 kwietnia 2014 r. - zasiłek macierzyński) nadużywając w jaskrawy sposób świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych w postaci zasiłków macierzyńskich, chorobowych i opiekuńczych. Od dnia 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. Płatnik składek nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast od 1 czerwca 201 r. A. M. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

W związku z powyższym organ rentowy decyzją z dnia 12 lipca 2017r. stwierdził, że A. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1 czerwca 2017r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (odpowiedź na odwołanie, k.38-40 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. M., ur. w dniu (...), uzyskała tytuł zawodowy w zawodzie technika usług kosmetycznych przy (...) Studium Zawodowym (...) w O. (dyplom, k.14 a.s.).

W dniu (...) urodziła pierwsze dziecko, natomiast w dniu (...) drugie dziecko.

W dniu 2 kwietnia 2012r. ubezpieczona rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, tj. prowadzenie sklepu odzieżowego pod nazwą (...) Działalność gospodarcza zarejestrowana była w mieszkaniu płatnika składek przy ulicy (...) w W.. Sklep stacjonarny prowadzony był w lokalu wynajmowanym. Towar do sklepu odwołująca sprowadzała z zagranicy, przy pomocy zamieszkującej tam matki. Reklamowała sklep za pomocą reklamy zewnętrznej oraz wpisów na (...). Z uwagi na dużą konkurencję, ubezpieczona pod koniec 2013r. zmuszona była zamknąć sklep, natomiast nie zaprzestała dalszego prowadzenia działalności gospodarczej. Towar który został, próbowała sprzedać znajomym, ale również przez strony internetowe.

Od dnia 30 kwietnia 2014r. do dnia 28 kwietnia 2015r. odwołująca przebywała na zasiłku macierzyńskim. Po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego A. M. wraz z mężem M. M. zastanawiali się skąd pozyskać pieniądze na otwarcie sklepu internetowego, który mogłaby prowadzić ubezpieczona. Działalność gospodarcza prowadzona przez odwołującą nie posiadała zdolności kredytowej, dlatego też A. M. zdecydowała się, aby o pomoc finansową poprosić teścia W. M.. W. M. zgodził się udzielić pożyczki w wysokości 30 000,00zł, jednak do jej finalizacji nie doszło.

Od dnia 29 kwietnia 2015r. do dnia 27 października 2015r. A. M. przebywała na zasiłku chorobowym, natomiast od dnia 28 października 2015r. do dnia 3 listopada 2015r. na zasiłku opiekuńczym.

Po zakończeniu zasiłku opiekuńczego, ubezpieczona podjęła z dawnym klientem sklepu odzieżowego D. S., rozmowy na temat ewentualnej współpracy przy prowadzeniu sklepu internetowego, zajmującego się sprzedażą odzieży używanej oraz odzieży sprowadzanej z zagranicy. Odwołująca zająć się miała założeniem strony internetowej, oraz zamawianiem towaru, natomiast D. S. zajmować się miał transportem towaru oraz rozpakowaniem go.

W celu przygotowania strony internetowej sklepu odzieżowego, reklamy oraz oferty A. M. zwróciła się do P. K., właściciela agencji reklamowej. W fazie wstępnej spotkania, strony ustaliły zakres strony internetowej oraz ogólnej tematyki. P. K. ponadto przedstawił wycenę jego usługi na około 3 000,00zł.

W połowie 2016r. A. M. z uwagi na pogarszający się stan zdrowia i problemy z kręgosłupem, a także chęć opieki nad dziećmi odstąpiła od realizacji otwarcia sklepu internetowego. Zaprzestała kontaktów ze swoim potencjalnym wspólnikiem D. S., który również zrezygnował z podjęcia współpracy. Ubezpieczona nie złożyła także zamówienia na zaprojektowanie strony internetowej.

Z uwagi na posiadane wykształcenie kosmetyczne i chęć rozwoju w tym zakresie, w styczniu 2017r. ubezpieczona podjęła próbę założenia działalności gospodarczej związanej ze współpracą z salonami kosmetycznymi. W tym celu zleciła wykonanie ok. 200 wizytówek, reklamujących usługi makijażu permanentnego. Odwołująca planowała również rozmowy z właścicielami salonów kosmetycznych, a także zapisała się na kurs kosmetyczny, jednak go nie odbyła. Przeglądała również oferty pracy i wysyłała CV. Przyglądała się pracy w salonie kosmetycznym.

W tymże okresie do odwołującej odezwała się również koleżanka – J. O., prowadząca własną działalność gospodarczą z zakresu branży kosmetycznej. J. O. przedstawiła, A. M. ofertę pracy związaną ze sprzedażą urządzeń do estetyki twarzy. Jednak i ta koncepcja nie doszła do skutku.

Następie ubezpieczona podjęła krótkotrwałe zatrudnienie w salonie (...) w zakresie sprzedaży aut.

Od dnia 1 czerwca A. M. jest zatrudniona w (...) Sp. z o.o. W tym samym dniu została podpisana umowa agencyjna Nr (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. a ubezpieczoną, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w W..

Prowadzenie działalności gospodarczej przez Płatnika składek przebiegało następująco:

- od 2 kwietnia 2012r. do 29 kwietnia 2012 r. – prowadzenie działalności gospodarczej,
- od 30 kwietnia 2014r. do 28 kwietnia 2015r. - zasiłek macierzyński,
- od 29 kwietnia 2015r. do 27 października 2015r. - zasiłek chorobowy,
- od 28 października 201 r. do 3 listopada 2015r. - zasiłek opiekuńczy,
- od 4 listopada 2015r. do 30 listopada 2015 r. – prowadzenie działalności gospodarczej,
- od 1 grudnia 2015r. do 28 stycznia 2016r. - zasiłek chorobowy,
- od 29 stycznia 2016r. do 10 lutego 2016r. - zasiłek opiekuńczy,
- od 11 lutego 2016r. do 31 maja 2016r. - zasiłek chorobowy,
- od 1 czerwca 2016r. do 16 lipca 2016r. - zasiłek opiekuńczy,
- 17 lipca 2016r. - prowadzenie działalności gospodarczej,
- od 18 lipca 2016r. do 05 stycznia 2017r. - zasiłek chorobowy,
- od 06 stycznia 2017r. do 08 stycznia 2017r. - prowadzenie działalności gospodarczej,
- od 09 stycznia 2017r. do 24 lutego 2017r. - zasiłek opiekuńczy,
- od 25 lutego 2017r. do 02 marca 2017r. - prowadzenie działalności gospodarczej,
- od 03 marca 2017r. do 16 marca 2017r. - roszczenie o wypłatę zasiłku,
- od 17 marca 2017r. do 23 kwietnia 2017r. - prowadzenie działalności gospodarczej,
- od 24 kwietnia 2017r. do 30 maja 2017r. roszczenie o wypłatę zasiłku.

W ww. okresach A. M. zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie:

- listopad 2015r. - 8.428,50 zł. (27 dni prowadzenia działalności),
- lipiec 2016r. - 78,48 zł. (1 dzień prowadzenia działalności),
- styczeń 2017r. - 247,53 zł. (3 dni prowadzenia działalności),
- luty 2017r. - 365,40 zł. (4 dni prowadzenia działalności),
- marzec 2017r. - 1.485,17 zł. (17 dni prowadzenia działalności),

- kwiecień 2017r. - 1.960,98 zł. (23 dni prowadzenia działalności),
- maj 2017r. - 82,51 zł. (1 dzień prowadzenia działalności).

W zeznaniu PIT-28 składanym przez podatników opłacających zryczałtowany podatek od przychodów za lata 2015-2016 A. M. nie wykazała żadnego przychodu. Ubezpieczona wskazała ponadto, że w okresie od 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. działalność nie generowała przychodów ani kosztów.

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności gospodarczej jako przeważającą działalność ubezpieczona zgłosiła sprzedaż odzieży prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach. W dniu 18 maja 2017r. A. M. dokonała zmiany przeważającej działalności na pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, a pozostała działalność wspomagająca to usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (zeznania odwołującej A. M., k.64-65 oraz 70-71 a.s., zeznania D. S., k.65-66a.s., zeznania świadka P. K., k.66-67 a.s., zeznania W. M., k.67 a.s., zeznania M. M., k.67-70 a.s., dowód z dokumentów załączonych do odwołania, k.5-36, świadectwo ukończenia szkoły policealnej, k.14 a.s., dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych ubezpieczonej, umowa agencyjna).

W związku z powyższym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia obowiązku podlegania przez A. M. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach 04 listopada 2015r. do 30 listopada 2015r., w dniu 17 lipca 2016r., od 6 stycznia 2017r. do 8 stycznia 2017r., od 25 lutego 2017r. do 02 marca 2017r., od 17 marca 2017r. do 23 kwietnia 2017r. oraz od 31 maja 2017r.

Na podstawie uzyskanych wyjaśnień organ rentowy ustalił, że w dniu 01 czerwca 2017r. została podpisana umowa agencyjna Nr (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. a A. M., prowadzącą działalność gospodarczą (...) z siedzibą ul. (...), (...) W..

Organ rentowy wskazał, że w toku postępowania wyjaśniającego, ubezpieczona nie przedłożyła dowodów świadczących o prowadzeniu działalności gospodarczej w okresach: od 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. (np. kopie faktur w związku z poniesionymi kosztami lub innymi, kopie rachunków wystawionych za usługi, kopie korespondencji, e-maile, kopie zawartych kontaktów i umów, kopie bazy danych np. klientów, dokumenty księgowe, kopie przelewów z dokonanych transakcji, rozliczenia z Urzędem Skarbowym, pełnomocnictwa, materialne dowody prowadzenia działalności).

Ponadto odwołująca wskazała, że w okresie od 4 listopada 2015r. do 31 maja 2017r. działalność nie generowała przychodów ani kosztów. W wymienionych okresach czasowych odwołująca wyjaśniła, że podejmowała działania mające na celu zmianę dotychczasowego przedmiotu działalności, czego efektem jest podpisana od 1 czerwca 2017r. umowa agencyjna z (...) Sp. z o.o.

Organ rentowy zaznaczył, że z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. wynika, że w zeznaniu PIT-28 składanym przez podatników opłacających zryczałtowany podatek do przychodów za lata 2015-2016 nie wykazano żadnego przychodu.

W świetle powyższego, okoliczności towarzyszące zgłoszeniu A. M. do ubezpieczeń uzasadniają rozważenie uznania tej czynności za sprzeczną z zasadami współzycia społecznego. Działanie polegające na zamierzonym zgłoszeniu działalności oraz zadeklarowanie podstaw wymiaru za miesiące 03,04/2014r. w kwotach po 9.365,00zł oraz wspomnianych wcześniej bez wątpienia uznać należy za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, albowiem narusza ono zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, zasadę solidaryzmu ubezpieczeń społecznych, zasadę ochrony interesów i nie pokrzywdzenia innych ubezpieczonych oraz zasadę nieuprawnionego uszczuplenia środków funduszu ubezpieczeń społecznych. Opisane powyżej działania miały na celu świadome osiągnięcie nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie kwestionował działalności gospodarczej prowadzonej w okresie od 2 kwietnia 2012r. do 29 kwietnia 2014r. Jednak mając na względzie wyżej przedstawione fakty stwierdził, że od dnia 4 listopada 2015r. do dnia 31 maja 2017r. A. M. nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 tejsze ustawy. Natomiast od dnia 1 czerwca 2017r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (decyzja z dnia 12 lipca 2017r. nr (...) akta rentowe).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, A. M. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie, k.2-36 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ubezpieczonej, jak również na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, między innymi w oparciu o dokumenty złożone przez odwołującą, jej przesłuchanie (k.64-65 oraz 70-71 a.s.), oraz zeznania złożone przez świadków: D. S. (k.65-66a.s.), P. K. (k.66-67 a.s.), W. M. (k.67 a.s.), oraz M. M. (k.67-70 a.s.). Powołane przez Sąd dowody z dokumentów, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, były wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny stan faktyczny. Co istotne, strony, w tym organ rentowy, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Za wiarygodne co do zasady, Sąd Okręgowy uznał zeznania świadków D. S. oraz P. K., którzy wskazywali, iż odbyli spotkania oraz rozmowy z A. M. o ich ewentualnej współpracy przy prowadzeniu sklepu internetowego oraz stworzeniu reklamy, a także strony www owego sklepu. Przymiotu wiarygodności, Sąd Okręgowy nie odmówił także zeznaniom świadka W. M. oraz M. M. w zakresie, w jakim potwierdzili, iż A. M. podejmowała działania przygotowawcze zmierzające do założenia sklepu z używaną odzieżą. Mąż ubezpieczonej – M. M. wskazywał, iż A. M. podejmowała kroki celem zmiany przedmiotu działalności, tj. planowała zapisać się na kurs makijażu permanentnego, przyglądała się pracy w salonie kosmetycznym, a także odpowiadała na liczne oferty współpracy w zakresie przedłużania rzęs, była także zainteresowana dystrybucją kosmetyków oraz poszukiwała możliwości prowadzenia działalności gospodarczej także na innych polach np. w zakresie sprzedaży samochodów.

Odnosząc się natomiast do zeznań odwołującej A. M., to Sąd uznał je za wiarygodne jedynie w części. Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom odwołującej, co do tego, że w spornym okresie faktycznie, w sposób zorganizowany i ciągły, wykonywała działalność gospodarczą. Wskazać bowiem należy, że odwołująca zeznając na okoliczność prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej oraz podejmowanych w jej ramach czynności nie przedłożyła żadnych kopii faktur w związku z poniesionymi kosztami, kopii rachunków wystawionych za usługi, kopii baz klientów itp. Sąd uznał za wiarygodne zeznania ubezpieczonej jedynie w części w której wskazywała, iż próbowała sprzedawać odzież, która pozostała jej ze sklepu stacjonarnego, a także miała zamiar otworzyć sklep z używaną odzieżą i w tym celu podejmowała negocjacje ze świadkiem D. S. i P. K.. Jednak wskazać należy, iż próbowanie i zamiar nie są tożsame z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Na rozprawie w dniu 27 listopada 2017r. Sąd oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i wyceny przedsiębiorstw na okoliczność sytuacji majątkowej płatnika składek jako niemający znaczenia dla stwierdzenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodnie z art. 217 § 2 kpc sąd pominie środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli strona powołuje dowody jedynie dla zwłoki. Przepis ten należy interpretować łącznie z art. 227 kpc, według którego przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Jeżeli więc strona składa wnioski dowodowe zmierzające do ustalenia faktów nie mających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, to należy to uznać za działanie zmierzające jedynie do zwłoki postępowania. Wnioskowany przez pełnomocnika organu rentowego dowód z opinii biegłego zmierzał do ustalenia okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 lipca 2017r. nr (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Jedyną kwestią sporną w niniejszym postępowaniu było to, czy A. M. w okresie od dnia 4 listopada 2015r. do dnia 31 maja 2017r. podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Aby tę kwestię rozstrzygnąć, należy dokonać szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 8 ust. 6 pkt. 1 i art. 13 pkt. 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W tym miejscu należy podkreślić, że podjęcie działalności gospodarczej wymaga zachowania określonych warunków, których spełnienie nadaje temu przedsięwzięciu legalny charakter. Niewątpliwie przesłanką legalności jest złożenie wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. (I UK 80/05), wyraził pogląd, że wykonywanie działalności gospodarczej obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie w celu zarobkowym czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzających do zaistnienia takich czynności gospodarczych, tj. czynności przygotowawczych, np. w postaci poszukiwania nowych klientów, zamieszczania ogłoszeń w prasie, czy też załatwiania spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają bowiem w ścisłym związku z działalnością usługową i zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania, a w rezultacie podjęcia czynności zmierzających bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

W celu dokonania oceny, czy wnioskodawczyni rzeczywiście prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, należy odwołać się także do przepisów ustawy z dnia 02 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. 2016, poz. 1829), które zawierają legalną definicję działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 2 powołanej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 06 grudnia 1991 r. (III CZP 117/91), wskazał specyficzne cechy działalności gospodarczej, tj.: zawodowy, a więc stały charakter, związaną z nią powtarzalność podejmowanych działań, podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

Osoba wpisana do ewidencji działalności gospodarczej, która nie zawiesiła wykonywania działalności w trybie dodanego z dniem 20 września 2008 r. art. 14a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, traktowana jest jako prowadząca taką działalność, albowiem dokonanie wpisu rodzi domniemanie faktyczne podjęcia działalności i wykonywania jej do czasu wykreślenia z ewidencji (ewentualnie zawieszenia). Domniemanie faktyczne ma jednak wyłącznie znaczenie dowodowe i może zostać obalone. W rezultacie organ ubezpieczeń społecznych może dowodzić, że pomimo wpisu do ewidencji dana osoba faktycznie nie prowadzi działalności, wobec czego nie podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym. Do sfery ustaleń faktycznych należy zatem, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności.

W niniejszej sprawie organ rentowy zarzucił wnioskodawczyni, że w rzeczywistości nie prowadziła ona działalności gospodarczej, a zadeklarowana przez nią podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne za 03,04/2014r. w

kwotach po 9 365,00zł, miała na celu jedynie uzyskanie korzyści z ZUS. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w ocenie Sądu Okręgowego, daje podstawy do takiego twierdzenia.

Zdaniem Sądu, zeznania odwołującej, w zakresie w jakim zaprzeczyła ona, aby zarejestrowanie działalności gospodarczej i zadeklarowanie podstawy wymiaru składek nie miało na celu jedynie uzyskanie świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są niewiarygodne i nie zostały przez nią udowodnione. Wskazać bowiem należy, że w zeznaniu PIT-28 składanym przez podatników opłacających zryczałtowany podatek od przychodów za lata 2015-2016 A. M. nie wykazała żadnego przychodu, natomiast w okresie od dnia 4 listopada 2015r. do dnia 31 maja 2017r. działalność nie generowała przychodów ani kosztów, co zdaniem Sądu wskazuje, że działania podejmowane przez A. M. w ramach zarejestrowanej przez nią działalności gospodarczej wydają się nie mieć racjonalnych podstaw.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że działalność gospodarcza ma charakter zarobkowy, co oznacza, że zamiarem jej podjęcia jest osiągnięcie zysku. Oczywistym jest przy tym, że należy liczyć się z możliwością nieuzyskania przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej, czyli poniesienia straty. Zatem o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej nie decyduje faktyczne osiągnięcie zysku, lecz zamiar jego osiągnięcia. Stwierdzić przy tym należy, że działania przedsiębiorcy powinny być podporządkowane regułom zysku, opłacalności i zasadzie racjonalnego gospodarowania. Trudno jednak - w ocenie Sądu Okręgowego - dopatrywać się takiego działania ze strony wnioskodawczyni, skoro jako płatnik składek zadeklarowała składkę na ubezpieczenia społeczne w listopadzie 2015r. w wysokości 8 428,50zł, w lipcu 2016r. – 78,48zł, w styczniu 2017r. – 247,53 zł, w lutym 2017r. – 365,40 zł, w marcu 2017r. – 1 485,17 zł w kwietniu 2017r. – 1 960,98zł, pomimo nie osiągnięcia żadnego przychodu w tym czasie. Nie ulega zatem wątpliwości, że jedynym motywem takiego postępowania była chęć uzyskania przez odwołującą zasiłku macierzyńskiego, chorobowego i opiekuńczego.

Ponadto należy zaznaczyć, że przed datą planowanego porodu w (...)A. M. zadeklarowała składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru w wysokości 9 365,00 zł. Deklarując bowiem taką podstawę odwołująca nie miała zamiaru opłacać należnych składek, bowiem wiedziała, że za miesiąc będzie korzystać z urlopu macierzyńskiego w związku z urodzeniem dziecka. Tym samym, odwołująca miała świadomość, że skoro będzie przebywać na urlopie macierzyńskim, to będzie otrzymywała świadczenia z ubezpieczeń społecznych w wysokości obliczonej od podstawy wymiaru określonej na kwotę 9 365,00 zł. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 1436/14, przystąpienie do ubezpieczenia społecznego i równoczesne radykalne zgłoszenie najwyższej bądź znacznie podwyższonej podstawy wymiaru składek, przed planowaną ciążą, w okresie ciąży lub tuż przed ustaloną datą porodu, może świadczyć o zamiarze uzyskania maksymalnego zasiłku macierzyńskiego od całej zadeklarowanej podwyższonej kwoty. Takie postępowanie ubezpieczonej opiera się na zamiarze pobierania świadczenia w wysokości nieadekwatnej do poniesionego przez nią wkładu finansowego w postaci opłaconych składek.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Okręgowego, w spornym okresie czasu wnioskodawczyni nie miała zamiaru w sposób ciągły i zorganizowany prowadzić działalności gospodarczej. Sąd nie zakwestionował tego, iż ubezpieczona podjęła szereg czynności przygotowawczych, mających na celu stworzenie warunków do podjęcia działalności gospodarczej (negocjacje z potencjalnym współnikiem D. S. mające na celu zawiązanie spółki, pozyskiwanie informacji na temat wyceny strony internetowej oraz reklamy, podjęcie rozmów z teściem na temat udzielenia pożyczki, a także planowanie zapisu na kurs kosmetyczny czy przyglądanie się pracy w salonie kosmetycznym oraz zakup wizytówek). Sąd doszedł jednak do wniosku, iż poczynienie tych starań przez ubezpieczoną miało jedynie na celu uwiarygodnienie tego, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą.

Rację ma wprowadzić ubezpieczona, iż prowadzenie działalności gospodarczej obejmuje zarówno okresy faktycznego wykonywania usług jak i okresy wykonywania innych czynności związanych z działalnością, takich jak poszukiwanie klientów, zamieszczanie ogłoszeń czy pertraktacje z potencjalnym współnikiem. Niemniej jednak czym innym jest prowadzenie działań przygotowawczych i związany z tym tylko przejściowy brak działań polegających na bezpośrednim prowadzeniu działalności, a czym innym ograniczenie całej działalności jedynie do działań przygotowawczych. W przedmiotowej sprawie tak zaś właśnie było.

W orzecznictwie zwraca się także uwagę na ciągłość tej działalności, a nie jednorazowość czynności, incydentalność. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego sprawy, odwołująca w spornym okresie czasu, na przestrzeni dwóch lat działalność gospodarczą prowadziła tylko 77 dni, natomiast w pozostałym okresie przebywała na zasiłku chorobowym lub opiekuńczym, dlatego też nie można założyć, aby działalność była prowadzona w sposób ciągły.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób jednoznaczny wskazuje, że czynności podjęte w celu prowadzenia działalności gospodarczej, jak i dowody przedłożone przez ubezpieczoną w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym oraz w postępowaniu sądowym były czynnościami pozornymi, albowiem zamiarem odwołującej nie było faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej, a jedynie zapewnienie świadczeń z ubezpieczenia społecznego w odpowiedniej wysokości, o czym świadczy zadeklarowana kwota składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zupełnie nieadekwatna do możliwości finansowych ubezpieczonej. Za dowód prowadzenia działalności nie można także uznać samego faktu figurowania w ewidencji działalności gospodarczej, bez uzyskiwania racjonalnych dochodów z tej działalności.

Jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012r. (sygn. akt II UK 259/11) ocena, czy wykonywana jest działalność gospodarcza należy przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero następnie do ich kwalifikacji prawnej. Zgodnie zaś z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 września 2012r. (sygn. akt III AUa 332/12) istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności. Zarówno wpis, jak i jego wykreślenie nie mają znaczenia prawnego dla bytu przedsiębiorcy, gdyż jego istnienie zależy od prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy, dokonując oceny, czy doszło do faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez ubezpieczoną, wziął pod uwagę całokształt okoliczności towarzyszących wykonywaniu działalności gospodarczej, w szczególności, czy ubezpieczona dokonując zgłoszenia miała faktyczny zamiar wykonywania takiej działalności. Takie ujęcie sprawy znajduje odzwierciedlenie również w judykaturze. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (Wyrok z dnia 26 sierpnia 2014 r., sygn. akt III AUa 277/14), wykonywanie (prowadzenie) działalności pozarolniczej (gospodarczej) w rozumieniu art. 13 pkt 4 u.s.u.s. obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). W ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do wykonywania prowadzenia działalności gospodarczej (czynności przygotowawcze stanowiące już o wykonywaniu tej działalności) należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą.

Zdaniem Sądu, czynności podjęte w celu prowadzenia działalności gospodarczej przez ubezpieczoną, były czynnościami pozornymi, które zgodnie z przepisami prawa cywilnego, są nieważne.

Reasumując swoje rozważania, Sąd Okręgowy stwierdził, że trafnie organ rentowy przyjął, iż odwołująca w okresie od dnia 4 listopada 2015r. do dnia 31 maja 2017r. nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Odwołująca nie miała zamiaru wykonywania własnej działalności w sposób zorganizowany i ciągły, a jedynym celem zarejestrowania tej działalności było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Tym samym, Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie A. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W., o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1800) zasądając A. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. kwotę 360zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)